

Carl Hansen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Forslaget henvises til et Udvalg paa 11 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ligningskommissioner i Landkommunerne.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3659).

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Wilmann): Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa at give Sogneraadene i en Del af Landkommunerne Adgang til efter Ønske at faa indført Ligningskommissioner, der kunne paatage sig hele det, navnlig i de store Landkommuner, meget betydelige Ligningsarbejde, som nu lægger Beslag paa en overordentlig stor Del af Sogneraadsmedlemmernes Tid. Der er i Forslaget sat den Begrænsning, at kun Kommuner, der have et Indbyggertal paa 2,000 og derover, naar de fremsætte et saadant Ønske, kunne faa Ligningskommissioner, der i øvrigt med Hensyn til Sammensætning, Virkemaade o. s. v. blive stillede ganske paa samme Maade som Ligningskommissionerne i Købstæderne. For Købstæderne gælder jo den Ordning, at de, hvad enten de ere store eller smaa — man har jo i Forhold til de store Landkommuner meget smaa Købstæder —, alle uden Undtagelse have Ligningskommissioner. Jeg sagde allerede ved Forelæggelsen af Forslaget, at Spørgsmaalet om, hvor man skal sætte Grænsen, som her er sat ved 2,000 Indbyggere, er en Skønssag, og herom kan der naturligvis forhandles. Disse Ligningskommissioner skulle vælges paa samme Maade som Ligningskommissionerne i Købstæderne, altsaa paa samme Maade som Sogneraadene.

Den eneste Form for Ligningskommissioner, man i Øjeblikket har i Landkommuner, er den, som blev gennemført ved den kommunale Skattelov af 1903, hvorefter Sogneraad i Kommuner, der have et Indbyggerantal af 10,000 eller derover, kunne faa Lov til at vælge Ligningsmænd til at hjælpe Sogneraadet med Ligningen.

Saa vidt mig bekendt gives der kun en eneste Landkommune, i hvilken denne Bestemmelse har nogen Betydning, og denne ene er Gentofte Kommune, den store Landkommune, der er Nabo til København. Der har man saadanne Ligningsmænd, og ærede Medlemmer kunde maa-ske rejse det Spørgsmaal, om den Ordning da ikke er tilfredsstillende, om man ikke burde gaa den Vej at udvide denne Ret til Kommuner med noget mindre Indbyggertal end fastsat i Lov af 1903. Selv om denne Ordning naturligvis er bedre end slet ingen, tror jeg alligevel ikke, den er tilfredsstillende, thi den lægger et betydeligt Arbejde og en høj Grad af Ansvar for Ligningen paa Sogneraadenes Medlemmer, som i de store Kommuner have overordentlig meget at gøre i Forvejen. Jeg tror, at det absolut vil være langt at foretrække at gaa den Vej, som dette Forslag tilsigter.

Da Forslaget sidste Gang var fremme her i Tinget, i Samlingen 1907—08, stillede den daværende Indenrigsminister sig ganske neutral, erklærede, at han hverken var for eller imod Forslaget, men ønskede at høre, hvad Sogneraadforeningerne i Landet mente om en saadan Reform. De Svar, der kom fra Sogneraadforeningerne, som havde Spørgsmaalet til Behandling rundt omkring paa deres Møder, vare, som jeg udtalte ved Forelæggelsen af Forslaget, noget forskellige. Nogle ønskede en saadan Lovgivning gennemført, andre ønskede det ikke. Da jeg oprindelig var Ordfører for dette Forslag, udtalte jeg, at det naturligvis fortrinnsvis vilde blive de store Kommuner, som vilde ønske en saadan Ordning gennemført, og at de smaa rimeligvis slet ikke brød sig om den, og de Betragtninger, som de Sogneraadsmedlemmer, der den Gang havde Lejlighed til at udtale sig, anstillede, samlede sig ogsaa navnlig derom, at i de smaa Kommuner var der ingen Anledning til at gaa til Ligningskommissioner, der var det en Fordel, at Sogneraadet sad og lignede, og det har jeg ikke noget som helst at indvende imod. Men derimod stillede man sig i de store Kommuner meget velvilligt, og navnlig hævdede man rundt omkring i adskillige af Sogneraadforeningerne ved en Misforstaaelse af, hvad Forslaget gik ud paa, Ønsket om, at det maatte blive en frivillig Sag, om Sognene fik Ligningskommissioner eller ikke. Men det var, som sagt, ud fra en Misforstaaelse af Forslaget, da vi netop her stille Sogneraadene frit. Men jeg tror, man kan som Helhed sige om de